

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декану факультету

Людмила СТАНІСЛАВОВА

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Безпечне освітнє середовище

Назва дисципліни

Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність – 014 Середня освіта

Предметна спеціальність – 014.10 Середня освіта (Технології)

Додаткова предметна спеціальність – 014.09 Середня освіта (Інформатика)

Рівень вищої освіти – Другий магістерський

Освітньо-професійна програма – Середня освіта. Технології та інформатика

Обсяг дисципліни – 4 кредити ЄКТС, **Шифр дисципліни** – ОЗП.03.

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (цикл загальної підготовки)

Факультет – Гуманітарно-педагогічний

Кафедра – Технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни		Кількість годин						Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
			Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, в т.ч. ІРС			залік	іспит
					Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
Д	1	2	4,0	120	45	15		30		75			+	
З	1	2	4,0	120	12	6		6		108			+	

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Середня освіта. Технології та інформатика» за спеціальністю 014 «Середня освіта», предметною спеціальністю 014.10 «Середня освіта (Технології)»

Робоча програма складена к.пед.н., доцент Вікторія ХРЕНОВА

Схвалена на засіданні кафедри Технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва

Протокол від 28.08.2024 р. № 1.

Зав. кафедри

Підпис

Ірина АНДРОЩУК

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету

Голова вченої ради факультету

Підпис

Людмила СТАНІСЛАВОВА

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна «Безпечне освітнє середовище» є однією із дисциплін загальної підготовки фахівців освітнього рівня «магістр» за спеціальністю 014 «Середня освіта», предметною спеціальністю 014.10 Середня освіта (Технології), додатковою предметною спеціальністю 014.09 Середня освіта (Інформатика) за освітньо-професійною програмою «Середня освіта. Технології та інформатика». Адже в умовах сьогодення гостро постає потреба у формуванні особистості педагога здатного забезпечити функціонування безпечного інклюзивного освітнього середовища та організувати освітній процес відповідно до вимог безпеки життєдіяльності і охорони праці.

Пререквізити – професійна майстерність у педагогічній діяльності, нетрадиційні техніки художньої обробки матеріалів з практикумом, проєктна діяльність, методика технологічного навчання в профільній середній освіті, методика навчання інформатики в профільній середній освіті.

Кореквізити – методологія і організація науково-педагогічних досліджень, педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти, переддипломна практика, кваліфікаційна робота.

Відповідно до проєкту Стандарту вищої освіти із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

- **компетентності:** ІК. Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов. ЗК.04 Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним. ФК.07 Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища. ПК.08 Здатність організувати освітній процес відповідно до вимог безпеки життєдіяльності і охорони праці в межах функціональних обов'язків вчителя технологій.

- **програмні результати навчання:** ПРН.03 Називає і описує основні принципи, функції, сучасні форми та методи управління освітньої діяльності, демонструє вміння планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість. ПРН.12 Знає та дотримується умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища. ПРН.08 Відтворює нормативні положення щодо охорони праці та техніки безпеки під час експлуатації інструментів і технологічного обладнання в навчальному процесі, забезпечення протипожежної безпеки та захисту довкілля у процесах предметно-перетворювальної діяльності, а також дії учасників навчального процесу під час надзвичайних ситуацій.

Мета дисципліни. Формування майбутнього фахівця, як особистості, здатної вирішувати професійні завдання з урахуванням правових і організаційних засад забезпечення та ефективного функціонування безпечного освітнього середовища, зокрема й інклюзивного.

Предмет дисципліни. Правові та організаційні засади облаштування безпечного освітнього середовища закладу загальної середньої освіти.

Завдання дисципліни. Формування загальних та спеціальних компетентностей щодо забезпечення функціонування безпечного інклюзивного освітнього середовища та організації освітнього процесу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності і охорони праці.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: називати і описувати основні принципи, функції, сучасні форми та методи управління освітньої діяльності, демонструвати вміння планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість; знати та дотримуватись умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища; відтворювати нормативні положення щодо охорони праці та техніки безпеки під час експлуатації інструментів і технологічного обладнання в навчальному процесі,

забезпечення протипожежної безпеки та захисту довкілля у процесах предметно-перетворювальної діяльності, а також дії учасників навчального процесу під час надзвичайних ситуацій.

3. СТРУКТУРА І ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Структура залікових кредитів дисципліни

Назва розділу (теми)	Кількість годин відведених на:					
	Денна форма:			Заочна форма:		
	лекції	практ. роботи	СРС	лекції	практ. роботи	СРС
	<i>Другий семестр</i>			<i>Другий семестр</i>		
Розділ 1: Основні поняття та Кодекс безпечного освітнього середовища, як документ закладу освіти, що регулює його діяльність, пов'язану з порушеннями прав особистості на безпеку.	4	4	16	4	4	36
Розділ 2: Нормативно-законодавча база та особливості організації безпечного освітнього середовища у закладі загальної середньої освіти.	11	26	59	2	2	72
Разом за семестр;	15	30	75	6	6	108

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Безпечне освітнє середовище: сутність поняття, аспекти та ознаки. Розуміння сутності поняття «безпечне освітнє середовище». Роль безпечного освітнього середовища у реаліях сучасного світу. Складові безпечного освітнього середовища. Ознаки безпечного освітнього середовища. Принципи безпечного освітнього середовища. Літ.: [1; 10-12]	2
2	Дотримання прав і норм фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки учасників освітнього процесу регламентовані Кодексом безпечного освітнього середовища. Документ закладу освіти «Кодекс безпечного освітнього середовища». Мета та завдання Кодексу безпечного освітнього середовища (КБОС). Насильство проти дитини. Булінг (цькування) учасника освітнього процесу. Алгоритм щодо попередження булінгу. Принципи захисту особистих даних учня, фото- та відеозйомки, аудіозапису дитини. Принципи доступу дітей до мережі Інтернет. Літ.: [1; 10-18]	2
3	Особливості організації безпечного інклюзивного освітнього середовища. Інклюзивне освітнє середовище: сутність та особливості. Принципи універсального дизайну та розумного пристосування. Ресурсна кімната, медіатека. Літ.: [2-7; 10-13; 19-21]	2

4	Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти. Ключові особливості нового Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти. Правила організації робочого простору та роботи з технічними засобами навчання. Вимоги щодо роботи з технічними засобами. Організація харчування. Правила щодо прибирання школи учнями. Вимоги до меблів. Розміщення санітарних вузлів. Підвезення учнів до закладу освіти. Інтереси дітей з особливими освітніми потребами. Літ.: [1; 10; 47]	2
5	Нормативні положення щодо охорони праці та техніки безпеки під час експлуатації інструментів і технологічного обладнання в навчальному процесі. Охорона праці та безпека життєдіяльності в закладах загальної середньої освіти. Положення про розробку інструкцій з охорони праці. Куточок з охорони праці. Зміст, порядок проведення і реєстрація інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності. Літ.: [8; 22-29]	2
6	Забезпечення протипожежної безпеки та захисту довкілля у процесах предметно-перетворювальної діяльності. Правила пожежної безпеки для закладів освіти. Інструктажі з пожежної безпеки в закладі освіти: як проводити за новим порядком. Екологічне виховання на уроках трудового навчання та технологій. Апсайклінг-проекти. Літ.: [30-36]	2
7	Дії учасників освітнього процесу під час надзвичайних ситуацій. Види надзвичайних ситуацій. Як обрати правильні дії у разі надзвичайних ситуацій. Дії під час надзвичайних ситуацій (дії у разі терористичного акту, захоплення будівлі, евакуація з будівлі, дії для захисту від насильницького вторгнення та загрози масового насильства, дії у разі антитерористичної операції (стрільба, вибухи), перестрілки, захоплення транспорту, телефонного тероризму, дії у разі пожежі). Дії під час повітряної тривоги. Що повинен робити кожен громадянин у випадку надзвичайної ситуації та які права він має у сфері цивільного захисту. Хто має володіти навичками домедичної допомоги. Навчання учасників освітнього процесу діям у надзвичайних ситуаціях. Робота зі здобувачами щодо запобігання терористичних ситуацій. Літ.: [9; 37-39]	3
Разом		15

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми навчання

Номер лекції	Тема лекції	Кількість годин
1	Безпечне освітнє середовище: сутність поняття, аспекти та ознаки. Розуміння сутності поняття «безпечне освітнє середовище». Роль безпечного освітнього середовища у реаліях сучасного світу. Складові безпечного освітнього середовища. Ознаки безпечного освітнього середовища. Принципи безпечного освітнього середовища. Літ.: [1; 10-12]	2
2	Дотримання прав і норм фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки учасників освітнього процесу регламентовані Кодексом безпечного освітнього середовища. Документ закладу освіти «Кодекс безпечного освітнього середовища». Мета та завдання Кодексу безпечного освітнього середовища (КБОС).	2

	Насильство проти дитини. Булінг (цькування) учасника освітнього процесу. Алгоритм щодо попередження булінгу. Принципи захисту особистих даних учня, фото- та відеозйомки, аудіозапису дитини. Принципи доступу дітей до мережі Інтернет. Дії викладачів та здобувачів освіти під час повітряної тривоги та інших небезпек в умовах воєнного стану. Літ.: [1; 10-18]	
3	Особливості організації безпечного інклюзивного освітнього середовища. Інклюзивне освітнє середовище: сутність та особливості. Принципи універсального дизайну та розумного пристосування. Ресурсна кімната, медіатека. Літ.: [2-7; 10-13; 19-21]	2
Разом :		6

3.2 Зміст практичних занять

№ з/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Складові безпечного освітнього середовища: Безпечне місце + Безпечний дорослий = Дитина у безпеці. Літ.: [1; 10-12; 41; 42]	2
2	Протидія булінгу. Літ.: [1; 43]	4
3	Навички запобігання ескалації та розв'язання конфліктів. Літ.: [1; 44]	2
4	Етапи розробки та структура документа закладу освіти «Кодекс безпечного освітнього середовища». Літ.: [1; 11; 12]	2
5	Як застосовувати в школах універсальний дизайн, стандарти доступності й розумне пристосування. Літ.: [2-7; 45]	2
6	Навички емпатії. Літ.: [2-7; 46]	4
7	Навички кооперації. Літ.: [1; 47]	2
8	Ознайомлення з структурою та змістом Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти. Літ.: [1; 10; 48]	4
9	Складаємо інструкцію з охорони праці: що має бути в кожному з розділів. Літ.: [8; 22-29; 49-51]	2
10	Екскурсія до Навчального центру поводження з відходами «Гуфі-центр» (м. Хмельницький).	2
11	Пожежна безпека в закладі освіти: хто що робить. Літ.: [30-32; 52]	2
12	Алгоритм дій учасників освітнього процесу у разі виникнення надзвичайної ситуації. Літ.: [9; 37-39; 53; 54]	2
Разом		30

Перелік практичних занять для студентів заочної форми навчання

№ з/п	Тема практичного заняття	Кіл-сть годин
1	Складові безпечного освітнього середовища: Безпечне місце + Безпечний дорослий = Дитина у безпеці. Літ.: [1; 10-12; 41; 42]	2
2	Етапи розробки та структура документа закладу освіти «Кодекс безпечного освітнього середовища». Літ.: [1; 11; 12]	2
3	Як застосовувати в школах універсальний дизайн, стандарти доступності й розумне пристосування. Літ.: [2-7; 45]	2
Разом		6

3.3 Зміст самостійної (у т.ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів денної форми навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до виконання практичних робіт та їх презентації, тестування з теоретичного матеріалу.

Студенти заочної форми навчання виконують контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний студент отримує на кафедрі у період настановної сесії.

Зміст самостійної роботи студентів денної форми навчання

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кіл-сть годин
1	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до виконання та презентації результатів ПР №1.	4
2	Підготовка до виконання ПР №2. Вибір теми ІЗ.	4
3	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до виконання та презентації результатів ПР №2.	4
4	Підготовка до виконання та презентації результатів ПР №3.	4
5	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до виконання та презентації результатів ПР №4. Підготовка до ТК№1.	10
6	Підготовка до виконання та презентації результатів ПР №5.	4
7	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до виконання ПР №6.	4
8	Підготовка до виконання та презентації результатів ПР №6.	4
9	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до виконання та презентації результатів ПР №7.	4
10	Підготовка до виконання ПР №8.	4
11	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до виконання та презентації результатів ПР №8.	4
12	Підготовка до виконання та презентації результатів ПР №9.	5
13	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до виконання та презентації результатів ПР №10.	5
14	Підготовка до виконання та презентації результатів ПР №11. Презентація результатів виконання ІЗ.	5
15	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до виконання та презентації результатів ПР №12. Підготовка до ТК№2.	10
Разом		75

В межах самостійної роботи над теоретичним матеріалом курсу студенти пишуть реферат в обсязі 5-7 сторінок з ілюстраціями (за потреби) за індивідуальними темами і презентують його на

13-ому тижні семестру. Керівництво самостійною роботою та контроль за виконанням індивідуального завдання здійснює викладач згідно з розкладом консультацій у позаурочний час.

4.4 Орієнтовна тематика індивідуального завдання для самостійної роботи студентів

1. Проблема боулінгу в сучасному освітньому середовищі.
2. Екологічне виховання здобувачів освіти.
3. Апсайклінг як один із засобів екологічного виховання здобувачів на уроках трудового навчання та технології.
4. Діти з особливими освітніми потребами та безпечне освітнє середовище.
5. Розвиток емоційного інтелекту здобувачів освіти як один із засобів забезпечення психологічної безпеки учасників освітнього процесу.
6. Як зробити освітнє середовище безпечним?
7. Особливості організації безпечного освітнього середовища в умовах воєнного стану.
8. Формування навичок емпатії у здобувачів освіти як один із засобів забезпечення психологічної безпеки учасників освітнього процесу.
9. Формування навичок кооперації у здобувачів освіти як один із засобів забезпечення психологічної безпеки учасників освітнього процесу.
10. Безпека дітей в інформаційному просторі під час освітнього процесу: виховні аспекти.
11. Інформаційна безпека в умовах воєнного стану.
12. Безпечний фізичний простір закладу загальної середньої освіти.
13. Безпечне середовище для всіх учасників освітнього процесу.

4. ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: за джерелом передачі і сприймання інформації (словесні (пояснення, бесіди, консультування, інструктування), практичні, наочні (демонстрування, ілюстрування); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації; за рівнем самостійності пізнавальної діяльності (методи проблемного викладу, частково-пошукові); методи стимулювання і мотивації учіння (інтерактивні, методи ситуаційного навчання); методи роботи з інформаційними джерелами з використанням ІКТ та технологій дистанційного навчання (сервіси для проведення онлайн конференцій Zoom, Google Meet, Модульне середовище для навчання, сервісів корпоративної електронної пошти, Viber тощо). і мають за мету – оволодіння студентами спеціальною термінологією і набуття ними практичних навичок вирішувати професійні завдання з урахуванням правових і організаційних засад забезпечення та ефективного функціонування безпечного освітнього середовища, зокрема й інклюзивного.

5. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- презентація результатів виконання практичних робіт;
- презентація результатів виконання індивідуального завдання;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу.

Підсумковий контроль – залік. При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати поточного контролю. Для студентів заочної форми навчання серед методів поточного контролю наступні: презентація результатів виконання практичних завдань, тестовий контроль, захист контрольної роботи.

6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У СЕМЕСТРІ

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною** шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: знання теоретичного матеріалу з теми; володіння термінологією; своєчасна презентація практичного завдання.

Термін презентації практичного завдання вважається своєчасним, якщо студент представив його на наступному після виконання роботи занятті. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний відпрацювати в майстернях кафедри у встановлений викладачем термін з ресстрацією у відповідному журналі кафедри, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Набутті здобувачем знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок визнання та перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у Хмельницькому національному університеті <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-poryadok-vyznannya-ta-perezarahuvannya-rezultativ-navchannya.pdf>.

При виконанні практичних робіт з дисципліни та індивідуального завдання здобувач має дотримуватися політики доброчесності і керуватись Положенням про систему забезпечення академічної доброчесності в Хмельницькому національному університеті <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-systemu-zabezpechennya-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf> та Кодексом академічної доброчесності <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/ustanovchi/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti-2020.pdf>.

У разі виявлення плагіату, роботу буде повернено на доопрацювання та повторне проходження оцінювання.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється тестуванням.

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за національною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає, логічний виклад відповіді державною мовою (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення роботи і володіння спеціальними інструментами. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві–три несуттєві помилки .
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом і фаховою термінологією, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента будується на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві–три несуттєві помилки .
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у

	відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати теоретичні знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота	Контрольні заходи		Самостійна робота	Семестровий контроль, залік
Практичні роботи №:	Тестовий контроль			
1 – 12	T1-2	T3-7	Реферат (ІЗ)	За рейтингом
ВК*:	0,5	0,3	0,2	0

Умовні позначення: Т – тема дисципліни; ВК – ваговий коефіцієнт, ІЗ – індивідуальне завдання.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота	Самостійна, індивідуальна робота		Контрольні заходи	Семестровий контроль, залік
Практичні роботи №:	Контрольна робота		Тестовий контроль	
1 – 3	Якість виконання	Оцінка за захист	T1-7	
ВК*:	0,5	0,1	0,3	За рейтингом

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з двадцяти п'яти тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 25.

Оцінювання здійснюється за **чотирибальною** шкалою.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту:

Сума балів за тестові завдання	1–13	14–16	17–22	23–25
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 30 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в он-лайн режимі у Модульному середовищі для навчання.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Тестовий контроль для кожного студента заочної форми складається з сорока тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 40.

Оцінювання здійснюється за **чотирибальною** шкалою.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту:

Сума балів за тестові завдання	1–23	24–29	30–37	38–40
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 45 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання		
A	4,75–5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
F _X	2,00–2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Залік виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав студент з дисципліни, знаходиться у межах від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів відповідно до таблиці Співвідношення.

7. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

1. Сутність поняття «безпечне освітнє середовище».
2. Роль безпечного освітнього середовища у реаліях сучасного світу.
3. Складові безпечного освітнього середовища.
4. Ознаки безпечного освітнього середовища.
5. Принципи безпечного освітнього середовища.
6. Документ закладу освіти «Кодекс безпечного освітнього середовища».
7. Мета та завдання Кодексу безпечного освітнього середовища (КБОС).
8. Насильство проти дитини.
9. Булінг (цькування) учасника освітнього процесу.
10. Алгоритм щодо попередження булінгу.
11. Принципи захисту особистих даних учня, фото- та відеозйомки, аудіозапису дитини.

12. Принципи доступу дітей до мережі Інтернет.
13. Інклюзивне освітнє середовище: сутність та особливості.
14. Принципи універсального дизайну та розумного пристосування.
15. Ресурсна кімната, медіатека.
16. Ключові особливості нового Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти.
17. Правила організації робочого простору та роботи з технічними засобами навчання.
18. Вимоги щодо роботи з технічними засобами.
19. Організація харчування.
20. Правила щодо прибирання школи учнями.
21. Вимоги до меблів.
22. Розміщення санітарних вузлів.
23. Підвезення учнів до закладу освіти.
24. Інтереси дітей з особливими освітніми потребами.
25. Охорона праці та безпека життєдіяльності в закладах загальної середньої освіти.
26. Положення про розробку інструкцій з охорони праці.
27. Куточок з охорони праці.
28. Зміст, порядок проведення і реєстрація інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності.
29. Правила пожежної безпеки для закладів освіти.
30. Інструктажі з пожежної безпеки в закладі освіти: як проводити за новим порядком.
31. Екологічне виховання на уроках трудового навчання та технологій.
32. Апсайклінг-проекти.
33. Види надзвичайних ситуацій.
34. Як обрати правильні дії у разі надзвичайних ситуацій.
35. Дії учнів у разі повітряної тривоги.
36. Дії учнів у разі хімічної атаки.
37. Евакуація з будівлі.
38. Дії у разі терористичного акту.
39. Дії у разі захоплення будівлі.
40. Дії учнів у разі замінування школи.
41. Дії у разі антитерористичної операції (стрільба, вибухи).
42. Дії для захисту від насильницького вторгнення та загрози масового насильства.
43. Дії у разі перестрілки.
44. Дії у разі пожежі.
45. Дії під час повітряної тривоги.
46. Що повинен робити кожен громадянин у випадку надзвичайної ситуації та які права він має у сфері цивільного захисту.
47. Хто має володіти навичками домедичної допомоги.
48. Навчання учасників освітнього процесу діям у надзвичайних ситуаціях.
49. Робота зі здобувачами освіти щодо запобігання терористичних ситуацій.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Цюман Т. П., Бойчук Н. І. Кодекс безпечного освітнього середовища: метод. посіб. / за заг. ред. Цюман Т. П. – К., 2018. – 56 с.
2. Азін В. О., Байда Л. Ю., Грибальський Я. В., Красюкова-Еннс О. В. Доступність та універсальний дизайн : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. Байди Л. Ю., Красюкової-Еннс О. В. – К., 2013. – 128с.

3. Архітектурна доступність шкіл: навч.-метод. посіб./за заг.ред. Байди Л. Ю., Красюкової-Еннс О. В.; кол. авторів: Азін В. О., Грибальський Я. В., Байда Л. Ю., Красюкова-Еннс О. В. – К: 2012. – 88 с.

4. Колупаєва А.А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: монографія. / А.А. Колупаєва. – К.: «Самміт-Книга», 2009. – 272 с. – С.5-31.

5. Порошенко М.А. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. – Київ : ТОВ «Агенство Україна», 2019. – 300 с.

6. Шевців З.М. Основи інклюзивної педагогіки: підручник / З.М. Шевців. Видання 2-ге, виправлене, доповнене. – Львів: «Новий світ – 2000», 2019. – 264 с.\

7. Теорія і практика інклюзивної освіти [навчально-методичний посібник] / Упорядник Бондар К. М. – [2-ге вид., доп.]. – Проект «Підтримка інклюзивної освіти у м. Кривий Ріг», 2019. – 170 с.

8. Кульчинський О.В. Охорона праці та безпека життєдіяльності в закладах загальної середньої освіти : методичний посібник [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://volodymyrivka-nvk.dp.sch.in.ua/Files/downloads/3278_85_.pdf.

9. Блекаути та повітряні тривоги: навчання в умовах ведення бойових дій в країні методичні рекомендації для вчителів, учнів та батьків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://sch24.edu.vn.ua/4319-2/>.

Додаткова

10. Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти [електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-20#n15>.

11. Безпечне освітнє середовище закладу освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rozvytok-osvity.te.ua/bezpechne-osvitnye-seredovyshe-zakladu-osvity/>.

12. Безпечне освітнє середовище: нові виміри безпеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://sqe.gov.ua/bezpechne-osvitnie-seredovishhe-novi-vim/>.

13. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

14. Закон України «Про повну загальну середню освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>.

15. Закон України «Про охорону дитинства» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text>.

16. Закон України «Про охорону праці» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>.

17. Кодекс цивільного захисту України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>.

18. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-19#Text>.

19. Загальна декларація прав людини [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/snow/995_015.

20. Новий освітній простір: Рекомендації. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dfrr.minregion.gov.ua/foto/upload/%D0%9D%D0%9E%D0%9F.pdf>.

21. Про активізацію роботи щодо забезпечення прав людей з інвалідністю [Електронний ресурс]: Указ Президента України №678 від 03.12.2015 р. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/678/2015>.

22. Охорона праці та безпека життєдіяльності в закладах загальної середньої освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://oplatforma.com.ua/article/2021-ohorona-prats-v-shkol-bezpeka-jittedialnost>.

23. Охорона праці в закладі освіти: що врахувати [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://oplatforma.com.ua/article/2704-spravi-keravnika-na-listopad-ohorona-prats>.

24. Інструкція з охорони праці для вчителя трудового навчання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://osvita-docs.com/node/44>.
25. Інструкції з охорони праці для класного керівника [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://osvita-docs.com/node/162>.
26. Інструкції з охорони праці в кабінеті обслуговуючої праці [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://osvita-docs.com/node/131>.
27. Охорона праці і техніка безпеки в шкільній навчальній майстерні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://osvita-docs.com/node/56>.
28. Інструкції з охорони праці в гуртках, студіях і секціях [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://osvita-docs.com/node/95>.
29. Техніка безпеки і охорона праці в кабінеті інформатики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://osvita-docs.com/node/412>.
30. Правила пожежної безпеки для закладів освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://oplatforma.com.ua/files/news/Pravyla_pozhezhnoji_bezpeky_MON_974.pdf.
31. Інструктажі з пожежної безпеки в закладі освіти: як проводити [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://oplatforma.com.ua/article/2758-nstruktaj-z-pojejno-bezpeki-v-zaklad-osvti-yak-organzuvati-za-novim-poryadkom>.
32. Організуємо пожежну безпеку в закладі освіти в умовах воєнного стану [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ezavdnz.expertus.com.ua/10002447>.
33. Екологічне виховання на уроках трудового навчання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://chepurna.at.ua/publ/ekologichne_vikhovannja_na_urokakh_trudovogo_navchannja/1-1-0-6.
34. Апсайклінг: як сміття може врятувати планету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.prostir.ua/?library=apsajklinh-yak-smittya-mozhe-vryatuvaty-planetu>.
35. Ресайклінг, апсайклінг і фрісайклінг: суть методів переробки та різниця між ними <https://jm.snau.edu.ua/2022/11/07/resajkling-apsajkling-i-frisajkling-sut-metodiv-pererobki-ta-riznicja-mizh-nimi/>.
36. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу ПРОЄКТ. Підставка для олівців [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://vseosvita.ua/library/apsaiklinh-nove-zhyttia-starym-recham-627303.html>.
37. Дії учасників освітнього процесу в разі надзвичайних ситуацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eo.gov.ua/dii-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu-v-razi-nadzvychnykh-sytuatsiy/2022/01/18/#1>.
38. Дії учасників освітнього процесу в разі надзвичайних ситуацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://sch24.edu.vn.ua/4319-2/>.
39. Алгоритм дій учасників освітнього процесу при оголошенні сигналу «Повітряна тривога!» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zosh13ck.ukr.school/wp-content/uploads/sites/43/2023/01/Povitryana-tryvoga.pdf>.
40. Як діяти закладу освіти та учасникам освітнього процесу під час повітряної тривоги [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eo.gov.ua/yak-diiaty-zakladu-osvity-ta-uchasnykam-osvitnoho-protsesu-pid-chas-povitrianoi-tryvohy/2022/10/17/>.
41. Створення безпечного освітнього середовища [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://prosvitcenter.org/page29410788.html>.
42. Чому безпека дітей важлива та як писати політики безпеки в школах [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nus.org.ua/articles/chomu-bezpeka-ditej-vazhlyva-ta-yak-pysaty-polityky-bezpeky-v-shkolah/>.
43. Протидія булінгу (короткий опис, приклади) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lft.multycourse.com.ua/ua/page/22/103>.
44. Навички запобігання ескалації та розв'язання конфліктів (короткий опис, приклади) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lft.multycourse.com.ua/ua/page/22/101>.

45. Як застосовувати в школах універсальний дизайн, стандарти доступності й розумне пристосування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nus.org.ua/articles/yak-zastosovuvaty-v-shkolah-universalnyj-dyzajn-standarty-dostupnosti-i-rozumne-prystosuvannya/>.
46. Навички емпатії (короткий опис, приклади) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lt.multycourse.com.ua/ua/page/22/98>.
47. Навички кооперації (короткий опис, приклади) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lt.multycourse.com.ua/ua/page/22/96>.
48. Про новий Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zt-rada.gov.ua/?pages=12707>.
49. Положення про розробку інструкцій з охорони праці [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0226-98#Text>.
50. Як правильно скласти інструкцію з охорони праці [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://hrliga.com/index.php?module=news&op=view&id=16050>.
51. Складаємо інструкцію з охорони праці: що має бути в кожному з розділів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://znz12op.blogspot.com/p/blog-page_97.html.
52. Пожежна безпека в закладі освіти: хто що робить [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://oplatforma.com.ua/article/2354-pojejna-bezpeka-v-zaklad-osviti-hto-shcho-robit>.
53. Алгоритм дій учасників освітнього процесу у разі виникнення надзвичайної ситуації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://surl.li/jzivm>.
54. Методичні рекомендації «Організація безпечного освітнього середовища в умовах воєнного стану» / укладачі О.М. Грушевечук, Л.М. Богданович, О.Г.Мулько, С.М.Сарай [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://surl.li/ecvyt>.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

- 1 Модульне середовище для навчання. Режим доступу : <https://msn.khnu.km.ua>.
- 2 Електронна бібліотека університету .
Режим доступу : http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/plage_lib.php.
- 3 Репозитарій ХНУ. Режим доступу : <http://elar.khnu.km.ua/jspui/?locale=uk>.